

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ-GHERLA, CU UN ADAOS NEOFICIAL

Abonamentul pe un an 200 Lei. — Apare de 2 ori pe lună. — Inserațiunile se primesc după invoială

PARTEA OFICIALĂ

Hirotoniri.

În ziua de 3 Decembrie a. c., au fost hirotoniți întru hipodiaconi și diaconi, iar în 6 Decembrie, Sărbătoarea Sfântului Nicolae, întru preoți, clericii absolvenți *Ioan Plaian* și *Corneliu Briciu*.

Cluj, la 7 Decembrie 1939.

No. 8753/1939

Ordine ministeriale:

Carnete C. F. R.

Publicăm mai jos adresa Onoratului Minister al Cultelor și Artelor în cauza valabilității și a eliberării carnetelor de călătorie pe C. F. R.

COPIE: Ministerul Cultelor și Artelor. Direcțiunea Cultelor. Nr. 47675—1939 din 27 Noembrie 1939.

Prea Sfinției Sale,

Prea Sfințitului Episcop al Eparhiei greco-catolice de Cluj—Gherla.

Prea Sfințite,

Avem onoare a vă încunoștiința, că Direcțiunea generală a Căilor Ferate Române, cu adresa Nr. 186900 R. A. ne face cunoscut că actualele carnete de reducere de 50% pe C. F. R., a căror valabilitate era până la 1 Ianuarie 1940, sunt prelungite până la 31

Martie 1940, pe baza vizei din trimestrul Octomvrie 1939, aplicându-se timbrele pe semestrul prelungit.

Dispozițiunile în privința eliberării nouilor carnete, le vom comunica de îndată ce ni se vor da de Direcțiunea Generală C. F. R.

Priviți, Vă rugăm, Prea Sfințite, asigurarea deosebitei noastre considerațiuni.

p. Ministru (ss) Indescifrabil

p. Director (ss) Indescifrabil

Cluj, la 29 Noembrie 1939.

Nr. 8654

Concurs la parohii.

Se publică concurs la parohia *Re-teag I* pe ziua de 1 Ianuarie 1940.

Cluj, din șed. cons., 16 Nov. 1939.

Nr. 8873.

Doritorii de-a dobândi aceste beneficii parohiale, să-și înainteze rugărilor la Ordinariatul episcopal în termenul concursual — pe calea oficiului protopopesesc competent, — prevăzute cu următoarele documente:

1. Absolutorul teologic.
2. Atestat de serviciu dela oficiul protopopesesc
3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlar 1938/39 la caz, că școala în anul școlar trecut a funcționat atestat oficios, că pruncii totuși au fost catehizați
4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se închează rugarea.

La rugărilor înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autentificate de către oficiul protopopesesc, — nu se va reflecta.

Tabloul

preoților după tracte, cari au participat la exercițiile spirituale în anul acesta, seria I-a 21-25 August, iar seria II-a dela 30 August—3 Sept. 1939

SERIA I-A

I. Tractul Budacului:

1. Bindea Teodor, Sântioana	3. Groze Ioachim, Sebiș
2. Oltean Victor, Șieuf	4. Hanțiu Vasile, Ardan

II. Tractul Buciumi:

1. Petran Emil, Almaș	7. Achim Gheorghe, Răstolțul Deșert
2. Varga Victor, Bercea	8. Papiu Valeriu, Tâure
3. Pantea Onoriu, Cutiș	9. Deac Gavril, Buciumi
4. Mureșian Remus, Cuzăplac	10. Maxim Ioachim, Agrij
5. Moldovan Ioan, Mierța	11. Hațegan Simeon, Sângeorzul de Meseș
6. Simoc Victor, Răstolț	

III. Tractul Cluj:

1. Adalinean Aurel, Așchileul Mare	5. Căcicheș Aurel, Corpadia
2. Raica Isidor, Boju	6. Horvath Victor, Gheorgheni
3. Nicoară Victor, Chinteni	7. Caian Gheorghe, Someșeni
4. Dr. Vincențiu Pandrea, Cluj	8. Lupaș Virgil, Cluj

IV. Tractul Cluj-Mănăștur:

1. Clementea Pandrea, Cluj-Mănăștur	3. Cărean Vasile, Coruș
2. Hațegan Nicolae, Cornești	4. Pop Victor, Gilău
	5. Suciug Augustin, Tăuți

V. Tractul Gârboului:

1. Mureșian Demetriu, Chechiș	5. Groze Teodor, Strâmba
2. Borz Gavril, Gârbou	6. Lehene Petru, Ugruțiu
3. Rusu Simeon, Popteleac	7. Plăian Ambroziu, Voivodeni
4. Tămășan Virgil, Sânmihaiul Almașului	8. Bolduțiu Ioan, Panticeu

VI. Tractul Lăpușului:

1. Fucec Cornel, Băiuț	5. Filip Ioan, Ungureni
2. Oniga Atanasiu, Groși	6. Ilie Pop, Suciul de jos
3. Coruțiu Titus, Strâmbu	7. Man Ilie, Boiereni
4. Chezan Alexandru, Tg.-Lăpuș	8. Muste Ioan, Costeni

VII. Tractul Someșului:

1. Someșan Victor, Coasta	4. Sângeorzan Iosif, Iclod
2. Rațiu Mihaiu, Dăbâca	5. Lemeni Nicolae, Jucul de sus
3. Hopârtean Vasile, Gădălin	6. Fetti Victor, Pâclișa

VIII. Profesori de religie:

1. Simu Petru, Cluj	3. Pioraș Emanoil, Gherla
2. Pteancu Gheorghe, Năsăud	

Din centru :

1. Dr. George Vidican	5. Dr. George Grecu
2. Dr. Titus Malaiu	6. Ioan Chertes
3. Gheorghe Forna	7. Gavril Iagăr
4. Silviu Popa	

SERIA II-A :*I. Tractul Budacului :*

1. Timariu Ioan, Bârla	4. Adace Teodor, Monor
2. Butta Nechifor, Domnești	5. Cuesdean Emil, Ragla
3. Pop Vasile, Lunca	6. Moțoc Ilie, Gledin

II. Tractul Buciumi :

1. Sima Valeriu, Mesteacăn	5. Răcășan Victor, Bogdana
2. Petran Alexandru, Ciumărna	6. Patriciu Vlaicu, Sfăraș
3. Trenca Gavril, Lupoaiă	7. Pușcaș Ioan, Bozna
4. Moldovan Gavril, Brusturi	

III. Tractul Clujului :

1. Fetti Leonida Așchileul Mic	7. Nicoară Nicolae, Feleac
2. Basil Moldovan, Cluj	8. Mureșian Vasile, Pata
3. Dr. Handrea Ioan, Cluj	9. Cordoș Ioan, Sânicosara
4. Nicoară Laurențiu, Cluj	10. Pompeiu Onofreiu, Cluj
5. Micușan Vasile, Desmir	11. Leheni Nicolae, Cămpănești
6. Florian Leontin, Feiurdeni	

IV. Tractul Cluj-Mănăstur :

1. Domșa Petru, Cluj-Mănăstur	5. Popa Victor, Suceag
2. Cosma Eugen, Gârbou	6. Șerdean Vasile, Sumurduc
3. Mureșian Gavril, Berind	7. Cristea Viorel, Mihăești
4. Dancu Iuliu, Șard	

V. Tractul Gârboului :

1. Cosma Victor, Borza	3. Aciu Simeon, Drag
2. Sestraș Virgil, Chendrea	

VI. Tractul Lăpușului :

1. Chindaș Teodor, Dobricul-Lăpușului	4. Cicoară Ilarie, Suciul de sus
2. Nechita Nicolae, Lăpuș	5. Muste Gavril, Coruieni
3. Vale Vasile, Dealul Mare	6. Sigartău Melente, Rogoz
	7. Cotuțiu Procopiu, Rohia

VII. Tractul Someșului :

1. Glodean Dumitru, Dârja	4. Miclăuș Ștefan, Tiołtiur
2. Cuesdean Valer, Jucul de mijloc	5. Vasiu Vasile, Vișa
3. Boca Emil, Teocul de jos	

VIII. Profesori de Religie ;

1. Linul Ștefan, Cluj

Din diferite tracte:

SERIA I-A:

1. Gligor Aurel, Câmpeni (Tractul Munții Apuseni)

SERIA II-A:

1. Bucea Nicolae, Bistra (Tractul Munții Apuseni)
2. Ioan Pop, Șieu-Odorheiu (Tractul Bistriții)
3. Paul Augustin, Letca (Tractul Surduc)
4. Fărcaș Silviu, Breaza (Tractul Reteag)
5. Ceaflea Teodor, Poșaga de sus (Tractul Iara)
6. Sabin Truția, Ciucea (Tractul Huedin)
7. Cosma Iustin, Mârgău (Tractul Huedin)

Nr. 6573—1939.

Episcop Iuliu.

PARTEA NEOFICIALĂ

Aniversare

Jubileul Excelenței Sale Mons. Andrei Cassulo, Nunțiu apostolic în România

Excelența Sa Mons. ANDREI CASSULO, Nunțiu Apostolic în România, a împlinit la 30 Noemvrie a. c. 70 ani de viață. În aceeași zi pomenindu-se Sf. Andrei Apostolul și-a serbat ziua onomastică,

Excelența Sa și-a serbat jubileul înconjurat de dragostea noastră a tuturor.

Au participat Înalții noștri Arhieri aflători în București în frunte cu Excelența Sa **Înalt Preasfințitul** Mitropolit, care a exprimat în numele Bisericii noastre Înaltului Sărbătorit urările de bine, manifestându-I simpatia de care se bucură în mijlocul poporului român, dorindu-i mulți și fericiți ani.

Cu acest prilej Corul Episcopesc din România, de ambele rituri, a oferit Excelen-

ței Sale, în semn de recunoștință și dragoste față de solul Romei ca dar o contribuție pentru ridicarea unui altar de marmoră în Capela Nunțiatunii din București.

Eparhia noastră întreagă, cler și popor, prin Arhiereul său, și-a exprimat sentimentele de dragoste și urările de bine față de Excelența Sa Mons. ANDREI CASSULO, care și-a arătat întotdeauna nețărurita-i dragoste față de poporul nostru și a cărui amintire rămâne neștearsă în inimile credincioșilor noștri, cari l-au văzut cu ocazia Înaltei Sale vizite în dieceza noastră.

Din tot sufletul îi zicem „Întru mulți ani Stăpâne“!

Personale

I. P. S. S. Episcopul nostru la București.

I. P. S. S. Episcopul nostru a plecat la București în 23 Nov. cu acceleratul de 20, pentru a participa la ședința solemnă a Senatului cu ocazia primirii în maturul Corp a Măriei Sale Marelui Voevod de Alba-Iulia, Mihai, în 25 Nov. a c.

*

Tot la București, I. P. S. S. a participat, în 27 Nov. la conferința episcopescă, în care s'au discutat mai multe chestiuni privitoare la Biserica noastră.

În 30 Noemvrie I. P. S. S. a participat la sărbătorirea aniversării alor 70 de ani a Mons. Andrea Cassulo Nunțiu Apostolic din România.

*

În 1 Decemvrie a. c., cu acceleratul de 19, I. P. S. S. s'a întors la Reședință.

Rectificare.

La pagina 149 a Curierului Creștin Nr. 21—22, transferările Onorațiilor Gheorghe Neamțu și Alexandru Fărcașiu, au fost, din greșală, publicate cu data de 14 Iunie. Sunt a se corecta cu data de 14 Iulie 1939.

Chestiuni spirituale pastorale

Ascultarea activă a Sfintei Liturghii

(URMARE)

Meditând asupra ascultării active a Sf. Liturghii, fără voie, mi-au trecut pe dinaintea ochilor, în șir, numeroase înnoiri de devoțiuni, pe cari le experimentează cei dornici de progres spiritual în Biserica noastră. Și m'am întrebat: suntem noi într'adevăr convinși de insuficiența ritului nostru? Personal nu sunt contra înoirilor raționale. Dar cred că e absolut necesar ca, înainte de a împrumuta dela alții să cunoaștem ceea ce avem noi. Numai cunoscând ceea ce avem, ne vom putea da seama de ceea ce ne lipsește.

Fără îndoială, ar fi o muncă zadarnică să-i învăț pe credincioșii mei tot felul de devoțiuni laterale, atâta timp cât ei nu ar cunoaște *devoțiunea centrală* a sfintei noastre religii: *Sf. Liturghie*. Dacă ei nu vor ști ce însemnătate are sf. Liturghie, dacă nu vor înțelege sensul cuvintelor pe cari le aud repetându-se în fiecare Duminecă, dacă nu vor participa astfel ca să tragă folos sufletesc din ascultarea Sf. Liturghii; chiar dacă ar fi în posesiunea tuturor devoțiunilor posibile, edificiul lor sufletesc ar fi fără fundament.

Iată de ce trebuie să milităm pentru ascultarea activă a Sf. Liturghii.

3. Fiecare om, cu atât mai mult fiecare creștin, e dator să aducă lui Dumnezeu jertfă. În aparență afirmația ar părea neînțeleasă. Pentru că cei mai mulți dintre credincioșii noștri, cari știu ceva despre jertfele V. Testament, nu au, poate, nici idee despre jertfa desăvârșită pe care și noi cei de azi o aducem. Mai ales nu-și dau seama că nu numai preotul e dator să aducă jertfă, ci fiecare creștin are datoria de a aduce sau de a contribui la aducerea jertfei.

Căci nu numai Cain și Abel, Noe și Patriarhii au adus jertfă, ci toate popoarele din toate timpurile.

Nu numai preoții, ci și oamenii de rând. Preoții n'au adus decât atunci când au fost constituiți de Dumne-

zeu ca atari și incredințați să aducă în numele popoului și din darul popoului jertfă.

Ideea jertfei, ca ideea lui Dumnezeu, e înscrisă în inima tuturor popoarelor.

Ce e jertfa? E *oferta și distrugerea* unei victime prin care recunoaștem supunerea și neînsemnătatea noastră față de Creator.

Toate jertfele Legii Vechi n'au putut da lui Dumnezeu onoarea cuvenită.

A venit Isus și s'a adus pe sine jertfă.

Noi nu întrelăsăm datoria de a predica jertfa adusă de Isus pe lemnul Crucii. Dar în acelaș timp nu trebuie să întrelăsăm datoria de a predica jertfa pe care o aducem pe altarele noastre în fiecare zi, ori cel puțin în fiecare Duminecă.

Jertfa lui Isus a fost de ajuns să dea lui Dumnezeu cinstea cuvenită și să șteargă păcatele lumii întregi. Totuș Isus a așezat Sf. Liturghie pentru a *reînvi*, a *aminti* și a *aplica* jertfa de pe Cruce.

Cum vor lua deci credincioșii parte activă la jertfa liturgică? Și cum vor aduce ei înșiși jertfă?

Iată cum. Le vom reaminti demnitatea la care i-a chemat Dumnezeu prin St. Botez, dându-le incredințarea de a-I sluji Lui și de a-I da cultul cuvenit.

Cu această ocazie le vom aminti efectele Botezului asupra sufletului. Și nu ar fi fără de folos să le explicăm chiar ritul Botezului așa după cum e înfățișat în Euhologiu.

Îi vom face să simtă mândria sfântă de a fi ai lui Hristos: »*Iară voi sunteți neam ales, preoție împărătească, rod sfânt, poporul dobândirii, ca să vestiți bunătățile celui ce v'a chemat pe voi dintru întunec, la minunata sa lumină. Cari odinioară nu erați popor, iar acum sunteți poporul lui Dumnezeu*« (I Pet. II, 9—10).

Cuvintele Sf. Scripturi nu înșală.
»... și voi ca niște pietrii vii vă

zidiți casă spirituală, preoție sfântă, ca să aduceți jertfe spirituale plăcute lui Dumnezeu prin Isus Hristos (I. P. II, 5).

Deveniți prin Botez părtași ai preoției sfinte și împărătești, toți au datorita de a aduce lui Dumnezeu aceeași jertfă pe care o aduce preotul. Natural, că e vorba de o preoție în sens mai larg, după cum e vorba și de jertfă în sens mai larg, căci jertfă liturgică în sensul strict poate aduce numai acela, care a primit misiunea și darul.

Le vom pune în vedere deci să aducă la Sf. Liturgie „*jertfe spirituale, plăcute lui Dumnezeu*“ rugăciuni, oferta trudei lor de peste săptămână, dorințele lor bune, ca toate să le împreune cu jertfa mistică de pe altar.

În vechime creștinii aduceau la Sf. Liturgie din avutul lor daruri, cari, după ce erau binecuvântate de preot, erau împărțite săracilor. Dar mai ales duceau pâinea și vinul cari erau prefăcute în trupul și sângele Domnului. Era și aceasta o contribuție la aducerea jertfei. Amintindu-le acestea credincioșii noștri își vor da seama de valoarea actului ce săvârșesc aducându-și la altar darul: prescura.

După ce îi vom ridica la o concepție luminoasă despre jertfă, vom putea face aplicarea practică a doctrinei.

Când vor auzi la Sf. Liturgie cuvintele «*Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte, sfânta jertfă cu pace a o aduce*» credincioșii vor pricepe importanța momentului. Vor înțelege de ce toți trebuie să stea bine, cu frică și cu luare aminte. Toți, pentru că toți au să aducă sfânta jertfă. Iar când vor răspunde „*Indurarea păcii, jertfa laudei*“ își vor da seama de ceace spun: din îndurarea lui Dumnezeu, care s'a împăcat cu noi, vom aduce o jertfă de laudă.

Pentru acest scop vor mai înțelege, că e necesar să se înalțe cu gândul și cu inima la Dumnezeu. »*Sus să avem inimile*«. Iar răspunsul »*Avem către Domnul*« va fi o realitate.

Așa dupăcum îi invităm pe credincioși de repetate ori în decursul Sf. Liturgii: „*Domnului să ne rugăm*“ pentru ca rugăciunea să fie comună; așa după cum îi invităm, *toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm*“, iar ei răspund, gata de a și-o da, »*Ție Doamne*«; tot așa trebuie să-i facem să înțeleagă, că și în momentul culminant al Sf. Liturgii când oferim Părintelui ceresc Jertfa nepătată trebuie să ne secundeze, să ofere și ei alătura de noi Victima mistică.

Preotul în taină se roagă lui Dumnezeu să fie primite rugăciunile lui și ale poporului „*primește rugăciunea noastră a păcătoșilor*“, în schimbul rugăciunilor cere vrednicia, pentru el și popor, de a aduce jertfa „*și ne fă vrednici a-ți aduce daruri și jertfe spirituale, pentru păcatele noastre... învrednicește-ne să aflăm har înaintea Ta, ca să-ți fie bineprimită jertfa noastră*“ (Liturgier). Să arătăm credincioșilor noștri, că jertfa de pe altar e jertfa tuturor.

Astfel educați, cu câtă bucurie și cu câtă devoțiune nu vor simți forța expresivă a cuvintelor: »*Ale tale, dintru ale tale, ție-ție aducem de toate, și pentru toate*«.

Să nu încetăm a-i exorta împreună cu Bossuet: „*Să aducem deci jertfă și noi (credincioșii) împreună cu el (cu preotul); să aducem jertfă pe Isus Hristos; să ne aducem jertfă pe noi înșine cu întreagă Biserica catolică de pe fața pământului.*“

„*Preotul binecuvântă și mulțumește asupra pâinii și vinului, cari vor fi schimbate în trupul și sângele Domnului; el se roagă pentru întreaga Biserică: binecuvântați, mulțumiți, rugați-vă. Ajungând la acea binuvântare specială prin care se consacră acest trup și acest sânge: ascultați, credeți, consimțiți. Oferiți împreună cu preotul*“ (Bossuet: Méditations sur l'Évangile. La Cène. I Partie. LXIII jour).

(Va urma)

Păr. N. PURA

Conferințe religioase

Păr. dr. Simion Chișiu: „**SFÂNTA CECILIA**”

Păr. Septimiu Popa: „**CATEVA FEMEI MARI**”

O laudabilă inițiativă, a celor trei asociații religioase: „Agru”, „Reuniunea Mariană” și „Astru”, devenită o statornică tradiție, face ca an de an credincioșii clujeni să se bucure în mângăerea sufletească, ce le-o prilejuește conferințele săptămânale organizate pe tot timpul postului.

Anul acesta, în postul Crăciunului, ciclul de conferințe a fost inaugurat în ziua de 23 Nov. de păr. prof. Dr. Simion Chișiu, dela Academia de Teologie din Cluj, în sala festivă a Rezidenței Ținutului.

Distinsul conferențiar, în fața unui public numeros și ales, a prezentat în culori vii și pregnante un episod din viețile sfinților Bisericii, acela al Sfintei Cecilia.

„Născută dintr'o familie ilustră, pe la anul 180 după Hristos, fu crescută din fragedă copilărie în spiritul religiei creștine, ba, urmând pilda Preacuratei Fecioare, făcu vot de feciorie perpetuă. Când ajunse la vârsta corespunzătoare, părinții săi, neînțelegători o constrânseră să se căsătorească cu păgânul Valerian. Punându-și încrederea în Dumnezeu, ea acceptă, dar curând reuși, după ce-i descoperi secretul votului ei, să-l convingă de sublimitatea religiei creștine. În timp, ce Episcopul Urban îl botează și-i vorbește de creștinism, i-se arată sf. Pavel. Valerian, cunoscând acum valoarea credinței creștine, face să determine și pe fratele său Tiburțiu să se convertească la creștinism. Actul acestor doi bărbați îi duce la eroism, căci, nevoind să-și lapede credința, la indemnul prefectului Almachis, suportă decapitarea prin sabie.

Aceeași soartă o așteaptă însă și pe Cecilia care mândră și conștie de cre-

dința, cu care era înarmată, a stat nepăsătoare cu fruntea ridicată în fața judecății.

Fu condamnată să stea într'o cameră cu aburi fierbinți, pentru ca în chinuri să moară sufocată, dar Dumnezeu a păzit-o, căci călăii au aflat sănătoasă. Prefectul Almachis în furia lui, porunci atunci să fie decapitată. Trei lovituri a trebuit să dea gâdele și totuși n'a murit imediat, ci revenindu-și și gândându-se la săracii săi, pe care ea îi ajutase până atunci, chemă pe bătrânul Episcop Urban și-i încredință grijii sale. Apoi sub binecuvântarea lui, își date sufletul în mâinile Creatorului.

Contemplând eroismul acestei martire și a atâtor creștini, cari și-au dat viața pentru credință, te umple groaza văzând cum atâția creștini din zilele noastre nu știu aduce nici o jertfă pentru credința lor.

Conferința a fost ilustrată cu proiecțiuni reprezentând sugestiv scene reconstituite din viața sfintei Cecilia, iar publicul ascultător a rămas cu amintirea unor prețioase momente de reconfortare sufletească, mulțumită conferențiarului care prin forma lapidară și atrăgătoare a expunerii sale s'a făcut ascultat cu multă atenție și plăcere.

*

Cea de a doua conferință a fost aceea a părintelui profesor *Sept. Popa*, rostită în ziua de 30 Noemvrie tot în sala festivă a Rezidenței Ținutului Someș, cu subiectul „*Câteva femei mari*”.

Înainte de a lua cuvântul conferențiarul, dl prof. univ. A. Borza în câteva cuvinte pioase evocă memoria lui Augustin Bunea, numindu-l stâlp al rezistenței naționale și proroc al vremii ce va să vie,

— dela moartea căruia se împlinesc 30 de ani. Pentru comemorarea lui se proiectează organizarea unei serbări comune a asociațiilor amintite mai sus.

Intrând în subiectul conferinței pâr. prof. S. Popa se ocupă de problema răspândirii creștinismului, fenomen pe care îl crede datorat nu numai motivelor de ordin istoric, slăbirea imperiului roman, dorința după un nou crez religios etc. ci în special împrejurării că noua credință ridică și femeia pe aceeași treaptă spirituală cu bărbatul și o cheamă și pe ea la mântuire.

Faptul că Isus a admis în anturajul său prezența femeilor, că s'a ocupat de soarta lor, căutând să le înțeleagă, mângâindu-le și ajutându-le, e un indiciu sigur că, fiul lui Dumnezeu a întrevăzut în sufletul feminin scânteia luminoasă peste care veacurile își așternuseră colbul indiferentismului lor. Pătrunse de această divină atenție, femeile au rămas întotdeauna credincioase Mântuitorului, urmându-l supuse pretutindeni, proslăvind în cântece numele lui.

După această scurtă considerație, conferențiarul intră în miezul Conferinței, prezentând câteva figuri de „Femei mari“.

Ni se vorbește întâi despre *Samarineanca* dela Fântâna lui Iacob căreia Mântuitorul i-a adresat cuvântul său sfânt, și care suferă martiriul în persecuțiile lui Nero, mărturisind neclintită credința în Domnul.

Tot o femeie, care a trăit în zilele lui Isus este soția lui Pilat, *Claudia Procula* și despre care se știe, că fără să cunoască pe Christ l-a visat și a intervenit la soțul ei să-l mântuiască.

Ni se vorbește apoi despre *Sfânta Eugenia din Alexandria*, premergătoare feminismului, care se lapadă de viața ei de bogăție și fast pentru a întemeia ordinul călugărițelor. E amintită apoi împărăteasa *Alexandra*, soția lui Dioclețian, care văzând marti-

riul Sf. Gheorghe se declară și ea creștină și moare împreună cu ceilalți.

Tot o femeie duce creștinismul la biruința definitivă: *Sfânta Elena*, care însuflă, de mic copil, fiului ei Constantin credința adevărată. Astfel acesta mai târziu ajungând împărat și reușind să câștige victoria cu ajutorul lui Dumnezeu, prin edictul dela Milano din anul 313 pune stavilă persecuțiilor împotriva creștinilor, încreștinându-se apoi și el, spre deplina mulțumire a mamei sale, care moare împăcată că și-a văzut visul împlinit: Crucea lui Isus Hristos ridicată din nou într'o biserică creștină din Ierusalim.

O mamă creștină vrednică de amintit este *Sfânta Monica* mama Sf. Augustin care a luptat pentru îndreptarea fiului său pe calea adevărului.

Clotilda, fiica regelui Burgundiei și împărăteasa Galiei însuflă lui Clodis, soțul ei, ideea de a primi creștinismul ceea ce și reușește în urma unei victorii pe care Clodis o recoltase asupra Alemanilor.

În altă ordine de idei conferențiarul evidențiază manifestările feminine pe teren naționalist.

Ca încheiere dsa ne evocă una dintre cele mai duitoase amintiri ale vieții sale. Era în toamna lui 1916. Pâr. Septimiu Popa se afla într'o celulă unghurească a închisorii militare. Drept paznic avea un soldat cu numele de Pista. Acesta plecând odată în permisie de 24 de ore s'a întors deacasă aducând părintelui Popa trei plăcinte ca omagiu din partea mamei românce a soldatului.

O problemă de extremă actualitatea și importanță, care se pune, este aceea a educației fetelor, a cărei soluționare va însemna pentru neamul nostru nu numai glorie și pace, ci și o nespusă fericire.

Un public extrem de numeros în majoritate feminin a ținut să răsplătească cu nesfârșite aplauze instructiva conferință a binecunoscutului pâr. Sep. m. Popa. VICTOR S. POP.